

Protokoll 9/2024

fört vid Skärholmens stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 26 september 2024 kl. 18:30-19:40,
Medborgarkontoret

Ledamöter

Stephan Guiance (S) Ordförande
Sophia Granswed Baat (M) 1:e vice ordförande
Shamso Ali Hassan (V) 2:e vice ordförande
Jamila Hassan Khali (S)
Filmon Gorfu Bitew (S)
Amrit Preet Kaur (S)
Karmapriya Muschött (MP)
Mikael Sundin (M)
Alice Vestlin (C)
Tapani Juntunen (SD)
Arslan Bicen (M) ersätter Elisabeth Johnson (M)
Kim Höglund (L) ersätter Conny Gabrielsson (L)
Felix Ebefors (V) §§14-37 §13 ersätter Carl-Henrik Caldaras (V)

Ersättare

Leif Gheith Sahi (S)
Toba Moradbaygi (S)
Nahman Hanna (S)
Åsa Colliander Celik (S)
Kazim Shah (S)
Marie-Louise Olofsson (M)
Roland Johansson (SD)

Övriga närvarande

Magnus Borgsten Tjänsteman

Justerare

Stephan Guiance (S), Sophia Granswed Baat (M)

Datum för justering

2024-10-03

Paragraf

§§13-37

Sekreterare

Maria Nilsson

§ 13
**Genomgång av närvarande ledamöter samt val av
protokollsjusterare och datum för signering**

Beslut

Stephan Guiance (S) och Sophia Granswed Baat (M) utsågs att justera dagens protokoll §§ 13-37. Justering sker digitalt senast den 3 oktober 2024.

§ 14 Godkännande av dagordning

Beslut

Dagordningen godkändes.

Tre övriga frågor anmäldes:

- Skrivelse om barnfamiljer på vandrarhem, skrivelse från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna
- Om stadsdelens placering av minderåriga på HVB-hem, skrivelse från Sverigedemokraterna
- Protest - nämnden fungerar inte enligt det kollektiva uppdraget, skrivelse från Sverigedemokraterna

§ 15

Medborgarförslag om att dela ut omsorgsfullt paketerade förnödenheter som ett sommar-kit för att informera medborgare om värmeböljor och hur de kan hanteras

- medborgarförslag

SKHLM 2024/529

Beslut

Medborgarförslaget skickas till förvaltningen för beredning.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att medborgarförslaget skickas till förvaltningen för beredning och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- 1724580 Medborgarförslag Skärholmen stadsdel maskat

§ 16

Medborgarförslag om att hedra Mikael's minne

- medborgarförslag

SKHLM 2024/703

Beslut

Medborgarförslaget skickas till förvaltningen för beredning.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att medborgarförslaget skickas till förvaltningen för beredning och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- 1722149 Hedra Mikael's minne maskad

§ 17**Förslag att införa ett årligt program för förbättra invånarnas relation till landets lagar och studiebesöksprogram av polis m.fl. till förskolor**

- svar på medborgarförslag

SKHLM 2024/162

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning av ärendet

Det har inkommit ett medborgarförslag till förvaltningen. Förslagsställaren föreslår åtgärder för att öka förtroendet för polisen i Skärholmens stadsdelsnämndsområde, exempelvis genom studiebesöksprogram av polis, brandkår och socialtjänst till stadsdelens förskolor, parklekar och skolor för att skapa kontakt med unga och vuxna invånare. Ytterligare förslag är att utreda en långsiktig lösning med kvarterspoliser samt att utbilda befolkningen i civilkurage.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/162-7 (Godkänd - R 1) Medborgarförslag Lag och ordning.
- SKHLM 2024/162-5 Förtroende för lag och polis maskat.

§ 18**Månatliga klimatkrisforum**

- svar på medborgarförslag

SKHLM 2024/168

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har lämnats till stadsdelsnämnden, om att arrangera klimatkrisforum en gång i månaden på Sättraängen, i syfte att ge fler människor kunskap och olika perspektiv på klimatomställningen.

Förvaltningen är positiv till civila samhällets initiativ som syftar till en ökad kunskap och engagemang om klimatomställningens utmaningar. Förvaltningen saknar dock stöd i stadens budget för att arrangera månatliga klimatforum likt de som förs fram i förslaget.

Miljöförvaltningen har ett pågående EU-projekt om stadens klimatomställningsarbete som kallas Scale Stockholm, vilket är en förkortning av Stockholm Pilot City for Climate & Health: Building Capacity to Scale. Skärholmen är ett av de utvalda stadsdelsnämndsområdena som deltar i projektet. Förutom stadsdels- och fackförvaltningar, stadens bolag, akademi i form av Kungliga tekniska högskolan och Karolinska Institutet, näringsliv, så ska samverkan ske även med aktörer inom civilsamhället.

Stadsdelsförvaltningen ser positivt på att föreningen

Mossutställningar, som förslagsställarna är engagerade i, kan vara en av de aktörer som erbjuds delta i den lokala omställningsarenan.

Förvaltningen föreslår därför att den under hösten kontaktar föreningen inom ramen för projektet Scale.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/168-7 (Godkänd - R 1) Medborgarförslag om månatliga klimatkrisforum.
- SKHLM 2024/168-5 Månatliga klimatkrisforum maskat.

§ 19**Om samverkan med civilsamhället kring nattvandring**

- svar på skrivelse

SKHLM 2024/143

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden beslutade att skicka en skrivelse från Centerpartiet och Moderaterna till förvaltningen för beredning. Skrivelsen innehåller förslag om att involvera föreningslivet i det lokala trygghetsarbetet och nattvandring. Förvaltningen är generellt positiv till ett engagerat civilsamhälle och till att fler aktörer bidrar till ökad social trygghet i området. Förvaltningen är intresserad av att utveckla samverkan med civilsamhället i trygghetsfrågor. Förvaltningen kommer att bedriva ett fortsatt arbete för att stärka den lokala samverkan för ökad trygghet, både med aktörer inom staden men också med andra lokala aktörer som föreningslivet.

Förslag till beslut

Ledamoten Alice Vestlin (C) anmäler för Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet att förslag till beslut enligt bilaga. Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler att Sverigedemokraterna ansluter till förslaget till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut. Ordförande Stephan Guiance (S) hör att det finns två förslag till beslut: förvaltningens samt Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Sverigedemokraternas. Han ställer dessa mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Reservation

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Mikael Sundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Alice Vestlin (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Kim Höglund (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Bilaga

Särskilt uttalande, Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Sverigedemokraterna.

Bilaga, särskilt uttalande, Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet
och Sverigedemokraterna

2024-09-26

Om samverkan med civilsamhället kring nattvandring

Alice Vestlin (C)

Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

Kim Höglund (L)

Tapani Juntunen m.fl. (SD)

Förslag till beslut

Vi vill tacka förvaltningen för svaret på vår skrivelse om samverkan med civilsamhället kring nattvandring. Vi tror att stadsdelsnämnden har mycket att vinna på att arbeta övergripande med trygghetsfrågor och välkomnar att förvaltningen utökats med en strateg med ansvar för samordnande för trygghetsfrågor.

Det är glädjande att förvaltningen är intresserad av att utveckla samverkan med civilsamhället i dessa frågor. Vi är även positiva till att förvaltningen kommer att fortsätta bedriva ett arbete för att stärka den lokala samverkan för ökad trygghet tillsammans med flera olika aktörer. Vidare är det bra att förvaltningen har kontakt om samverkansmöjligheter med föreningar som bedriver nattvandring idag.

Däremot delar vi inte förvaltningens oro över att en ökad involvering av föräldrar och vuxna inom föreningslivet på lång sikt skulle kunna leda till att utrymmet för pågående föreningsinsatser för barn och unga kan riskera att minska. Tvärtom ser vi att ett ökat engagemang kring nattvandring skulle vara en vinst för barnen, föräldrarna och föreningarna. Till exempel säger en representant för Älvsjö AIK, som nyligen tecknat ett IOP-avtal med Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, att pengarna som de får för att nattvandra kommer gå direkt tillbaka till barnen i verksamheten.

Med anledning av ovan föreslår vi stadsdelsnämnden att besluta att uppdra åt förvaltningen att ingå ett IOP-avtal om nattvandring med lämplig aktör.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/143-2 (Godkänd - R 1) Samverkan med civilsamhället kring nattvandring.
- SKHLM 2024/143-1 Skrivelse; Om samverkan med civilsamhället kring nattvandring.

§ 20

Tertialrapport 2, 2024

- beslutsärende

SKHLM 2024/682

Beslut

1. Nämnden godkänner tertialrapport 2 med bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden ansöker om budgetjustering med 1,0 mnkr för avskrivningar inom stadsmiljöområdet (drift) bilaga 2.
3. Nämnden ansöker om budgetjustering för ersättning av merkostnader för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning med 0,1 mnkr (drift) bilaga 2.
4. Nämnden ansöker om budgetjustering med 2,9 mnkr för avveckling/omstrukturering av lokaler (drift), bilaga 2.
5. Nämnden anmäler omslutningsförändringar om 45,9 mnkr.

Sammanfattning av ärendet

Tertialrapport 2 2024 för Skärholmens stadsdelsnämnd följer upp de mål och indikatorer som kommunfullmäktige fastställt i stadens budget 2024. I tertialrapporten redovisas resultat och analyser av nämndens arbete under året fram till och med augusti. Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppfyllas under året.

Förslag till beslut

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) anmäler för Moderaterna och Centerpartiet ett förslag till beslut enligt bilaga.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut. Ordförande Stephan Guiance (S) hör att det finns två förslag till beslut: förvaltningens och Moderaternas. Han ställer dessa mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Elisabeth Johnson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Mikael Sundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Alice Vestlin (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut

Bilaga

Förslag till beslut, Moderaterna och Centerpartiet.

Bilaga, förslag till beslut, Moderaterna
Skärholmens stadsdelsnämnd
2024-09-26

Tertialrapport 2, 2024

Sophia Granswed Baat m.fl. (M)
Alice Vestlin m.fl. (C)

Förslag till beslut

Att delvis godkänna förvaltningens förslag

Att därutöver anföra

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna har en gemensam vision för Stockholms framtid: En modern, frihetlig, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad, med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framför allt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sin egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga en bättre framtid.

Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om. Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

ETT TRYGGT, LEVANDE OCH HÅLLBART SKÄRHOLMEN
Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Här ska det vara lika enkelt att vara singel som att bilda familj och åldras. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om. Servicen till medborgarna i våra stadsdelar är utgångspunkten i stadens verksamheter. Målsättningen är att Skärholmen ska vara en stadsdel som det är trivsamt att leva i, med hög kvalitet i förskola, skola och äldreomsorg, och med trygga, trevliga och välskötta torg, parker och grönområden.

STÄRKT TRYGGHET OCH FÖREBYGGANDE ARBETE

Endast 44 procent uppger att de upplever att det är tryggt att bo i Skärholmen, vilket är långt ifrån övriga staden där 75 procent känner sig trygga. Resultatet för Skärholmens stadsdelsområde är en minskning med tio procentenheter jämfört med 2023 års resultat, då 54 procent uppgav att de kände sig trygga i stadsdelen. Samtidigt uppger endast 56 procent av skärholmsborna att de är nöjda med städning och renhållning, jämfört med vårt mål på 73 procent. Vi vet att en stor anledning till detta är att människor dumpar avfall på platser där man inte bör dumpa avfall, vilket resulterar i överfyllda miljöstationer. Vi ser med oro på att Sätra återvinning kommer stängas, då risken är stor att ännu fler kommer dumpa sitt avfall runt om i stadsdelen. Här bör vi jobba med både information till medborgarna, men även bötfällning för nedskräpning via polisen. Det finns ingenting som är mer prioriterat än att få stopp på våldet, där barn allt oftare är både brottslingar och brottsoffer. I Stockholm är situationen särskilt allvarlig med 116 skjutningar varav 26 avlidna förra året. I Skärholmen var det tre skjutningar inom sex veckor (1 mars-10 april), varav två med dödlig utgång, nära två förskolor. Vi måste jobba tillsammans över hela staden, genom alla förvaltningar och bolag, med privata aktörer och civilsamhället - för att komma till rätta med våldsspiralen.

I Stockholm finns över 30 öppna drogscener. En kartläggning från P4 Stockholm visar att hälften av alla förskolor i just Skärholmen, ligger på en öppen drogscen, enligt polisens definition för öppen drogscen. De viktigaste åtgärderna för att minska den öppna drogförsäljningen och göra gator och torg tryggare och mer attraktiva är fler människor i rörelse, fler timmar på dygnet. För att människor ska våga röra sig ute kring våra centrum, inte minst när mörkret faller, behövs både trygghetskameror, ordningsvakter och poliser. Tyvärr kan vi konstatera att vänstermajoriteten kraftigt har prioriterat ned ordningsvakter och trygghetskameror sedan de tog

över styret 2022. Och trots att den styrande majoriteten lovade extra satsningar på tryggheten i Skärholmen i april i år, har vi endast 4 fältassistenter, samtidigt som Järva har 18.

En annan viktig parameter för det förebyggande arbetet är de så kallade allvarssamtalen. Det innebär att när en ungdom begår sitt första brott, så ska ungdomen, vårdnadshavare, skola, socialtjänst och polis träffas inom 48 timmar från det att brottet begåtts. Detta har visat sig ha goda effekter för förstagångsförbrytare, då det har en avskräckande effekt. Tyvärr har vänstermajoriteten valt att ta bort detta, något som vi anser är mycket olyckligt. Behovet av att fånga upp barn och unga som riskerar att hamna fel, har aldrig varit större i vår stadsdel än nu.

Vi är glada över att man fortsätter jobba med platssamverkan, som inleddes under den förra mandatperioden med fastighetsägare, stadsdelsförvaltning, polis och näringsliv, för att trygga området runt och kring Skärholmen. Vi vill att arbetet med platssamverkan fortsätter att utvecklas, och vi är glada över att se att antalet platsaktiveringar har ökat, samt förvaltningens arbete med etablering och inkludering i samhället för nyanlända och andra målgrupper med liknande behov. Att Dialogtorg är startade med fokus på Vårberg för att arbeta trygghetsskapande och relationsskapande och därmed öka tilliten till förvaltningen anser vi vara rätt väg att gå.

UPPTÄCK HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK

Att upptäcka barn som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck är en viktig uppgift redan i förskolan. En förutsättning för att personalen ska kunna hjälpa dessa barn är att någon på skolan ser och förstår barnets livssituation, utsatthet och behov. Det är därför nödvändigt att förskolans-, skolans och fritidsverksamhetens personal har en grundkunskap om vad hedersrelaterat våld och förtryck innebär och på vilket sätt det kan ta sig uttryck. Barn i Skärholmen som har fått stödsamtal, har dubblerat under perioden. Det kan vara barn som upplever våld i hemmet, eller i sin närmiljö. Detta är oroande, men samtidigt bra att det uppmärksammas och barnen får hjälp och stöd. Vi måste fortsätta ha ett nära samarbete med skolor, föreningar, fritidsgårdar och socialtjänst, för att uppmärksamma barn som far illa.

EN INKLUDERANDE FÖRSKOLA GENOM UPPSÖKANDE ARBETE

Förskolan ska vara en trygg miljö för både barn och pedagoger, där barnen får utvecklas i egen takt och där förskolan lägger grunden för ett livslångt lärande. Vi vill fortsatt satsa på barns fysiska aktivitet som har stor betydelse för en god hälsa och ett gott lärande, där alla barn bör omfattas av en strategi för att öka fysisk aktivitet under förskoledagen. Vi är stolta över vår förskolepersonal som gör allt för att våra barn ska få bästa möjliga undervisning och samtidigt känna sig trygga i förskolan.

Det är bra att stadsdelsförvaltningen har ett uppdrag om uppsökande arbete för att få fler barn att börja förskolan och att vi ökat

inskrivningsgraden. Samtidigt är det oroande att inte en enda av de 166 familjer som erbjudits plats i förskola 2024, genom uppsökande arbete, har tackat ja. Förvaltningen skriver att information om förskola, till vårdnadshavare med barn som inte är inskrivna sker genom riktade postala utskick samt genom telefonsamtal. Vi tror inte detta är tillräckligt då det finns brister i svenska språket i många hushåll. I stället bör man testa dörrknackning, även om det är tidsdrivande.

Förvaltningen skriver även att en skillnad mot föregående år är att flera familjer uppger att de är boende i annat land alternativt planerar att flytta. Förvaltningen ser fortsatt en utmaning med att komma i kontakt med vårdnadshavare då kontaktuppgifter i flera fall saknas eller inte är korrekta. Detta är något som vi bör följa noggrant och dokumentera, samt sända informationen vidare till förskoleförvaltningen. Om barn och familjer är skrivna på adresser där de i själva verket inte bor, finns stora risker att det bor obehöriga i dessa bostäder och/eller att familjer kan ha olika typer av bidrag som de inte har rätt till.

Det är glädjande läsning att öppen förskola och föräldrarådgivningen är samlokaliserade sedan hösten 2023 inom ett familjens hus. Tillsammans med barnavårdscentralen (BVC) och barnmorskemottagningen (MVC) ingår de som en familjecentral i Skärholmen, vilket skapar goda förutsättningar för samverkan framöver.

Svenska språket i förskolan är en fortsatt utmaning, både bland personal och bland barnen. Där är glädjande att man fortsätter med utbildningsinsatser för pedagoger, vilket påbörjades förra mandatperioden under ledning av den grönbå majoriteten. Vi anser att stadsdelsförvaltningen bör införa språktest vid nyrekrytering av förskolepersonal, på samma sätt som den styrande majoriteten bestående av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har gjort i Göteborgs stad.

I augusti är det cirka 100 färre barn inskrivna i förskolan jämfört mot våren. Antalet barn per grupp har sjunkit något sedan tertiäl ett, men ligger fortsatt över målet då det är 15,7 barn per grupp. Detta är något vi måste följa noggrant, samtidigt som vi måste planera och prognostisera för förskolelokalerna de kommande åren, till följd av minskande barnkullar 2025-2026.

Idag har vi tre parklekar i Vårberg, Sätra och Bredäng. Vi förstår att förvaltningen måste prioritera i tuffare ekonomiska tider. Samtidigt bor det över 2000 personer ovanför Skärholmen centrum längst med Ekholmsvägen. Det är därför synd att Ekholmens parklek nu stängts ner. Vi bör ha en mötesplats även för de yngre åldrarna (1-6 år), i nära anslutning till just Ekholmsvägen. Inte minst med anledning av att det dröjer ytterligare några år innan Bergbanan öppnar igen, och det finns utmaningar för barnfamiljer att förflytta sig på grund av detta.

BARN MED SÄRSKILDA BEHOV

I Skärholmen har vi sett en ökning av barn med NPF-diagnoser det senaste året. I tertialen ser vi att 27 barn är i behov av extraordinära insatser och har fått det beviljat. Det är i grunden bra att barn får sina diagnoser tidigt, så de kan få det stöd de har rätt till, för att så småningom kunna börja förskoleklass och skola. Det kräver mycket tid och engagemang från personalen att både lära sig hur man undervisar barn med olika diagnoser, samt ta sig tiden att jobba med barnen både enskilt och i mindre grupp. Samarbete med Habiliteringen, BVC, Autismcenter för små barn och vårdnadshavare, är av stor vikt för att lyckas i det arbetet.

GÖR DET MER ATTRAKTIVT ATT VARA FÖRSKOLELÄRARE

Det är viktigt att fortsatt säkerställa att barngrupperna inte blir för stora. Skärholmen är den stadsdel som kommer växa mest procentuellt fram till 2045, vilket på sikt medför ett ökat lokalbehov inom förskolan. Det kommer finnas ett stort rekryteringsbehov av personal till förskolan, då Skärholmens förskolor beräknas ha cirka 1000 fler barn 2035 jämfört med idag. Förskolan är i stort behov av behörig personal och Stockholms stad ska vara en attraktiv arbetsgivare för förskolelärare. Att införa karriärtjänster är inte en universallösning, men vi behöver anstränga oss för att behålla duktiga förskolelärare och attrahera nya. Efter flera år av erfarenheter av karriärtjänster i övriga skolformer ger det goda förutsättningar att dra lärdomar inför utformandet av karriärtjänster för förskolelärare. Möjligheterna att erhålla statsbidrag bör undersökas vid utformandet av karriärtjänsterna.

EN SKOLA MED HÖG KVALITET FÖR ALLA

Det är oroande att fler placerade barn i skolåldern inte klarade målen i kärnämnen. I tertial 2 ser vi dock en ljusning då fler klarar målen (65%) jämfört med tertial 1 (55,81 %). Samtidigt har pojkarna lägre resultat (55%) jämfört med flickorna (75 %). Förvaltningen skriver att utfallet har ökat på grund av att färre barn i gruppen är placerade vid HVB jämfört med föregående mätperiod, och fler inom familjehem. För den grupp barn som är placerade i familjehem följer skolresultaten plan och prognostiseras nå målet vid slutet av året. I Kommunfullmäktiges budget och Skärholmens verksamhetsplan 2024, har man sänkt årsmålet till från 80% till 75% som ska vara godkända i alla kärnämnen. Det är förvånande och anmärkningsvärt med sänkta mål för våra skolelever, och inte rätt väg att gå.

BARN, UNGA OCH FRITID

Det är glädjande att andelen barn och unga som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter har ökat med sju procentenheter mellan åren 2023 och 2024. Flickor är mer nöjda än pojkar med tillgången till kulturaktiviteter. Även andelen barn och unga som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter har ökat mellan år 2023 och 2024. Pojkar är generellt sett mer nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter.

Det är dock fortsatt färre barn i Skärholmen som deltar i föreningslivet kopplat till idrotts- eller kulturaktiviteter jämfört med övriga staden. Förvaltningen genomför nu ett stort arbete för att få fler barn- och unga att engagera sig i olika aktiviteter efter skoltid, vilket vi är väldigt positiva till. Samarbetet med Löpakademien är en del som visat ge goda resultat, och vi tror på ännu fler samarbeten med externa aktörer och civilsamhället.

VALFRIHET OCH VÄRDIGHET FÖR ALLA ÄLDRE

Äldre i Skärholmen ska ha en trygg ålderdom präglad av frihet och gemenskap. Under förra mandatperioden tog vi krafttag för att motverka ensamhet och social isolering genom att prioritera förebyggande arbete med diverse seniorträffar. Vi vill gärna lyfta fram Seniordagarna som blev ett mycket lyckats inslag, där flertalet aktiviteter anordnades dagligen, under flera dagar. Måltidsstunden för våra äldre är central, och maten som serveras ska vara god, näringsrik och varierad.

Vidare är det stor brist på seniorbostäder i hela staden, därtill även i Skärholmen. Det är därför av stor vikt att bostäder för äldre planeras in tidigt vid framtagande av nya detaljplaner och i genomförandefasen. Vi vill sträva efter en blandad bebyggelse med alla upplåtelseformer. Under de närmaste tio åren beräknas antalet personer som är 85 år och äldre i Stockholms län att öka med drygt 70 procent, från knappt 50 000 till drygt 86 000 personer. Att gruppen ökar kraftigt är positivt, men ställer stora krav på anpassat boende, hemtjänst, vård i hemmet och annat behov av stöd och hjälp i vardagen. Gällande hur de äldre upplever stöd och service, inväntar vi den nya mätmetoden. 2023 upplevde 75 % att de var nöjda med servicen som erbjöds, vilket inte nådde målet om 79 %. Det är oroande att 22% av alla personer över 80 år känner sig mycket otrygga när de går ut ensamma på kvällen i området där de bor. Detta framkommer i Stockholm stads trygghetsundersökning 2023. Siffran är högre i Skärholmen jämfört med andra stadsdelar.

ANSVAR FÖR EKONOMI OCH SOCIALT SKYDDSNÄT

Lågkonjunkturen fördjupas under 2024 och det dröjer till 2026 innan svensk ekonomi är i konjunkturell balans. Arbetslösheten börjar stiga och enligt beräkningar kommer det vara 40 000 fler arbetslösa 2024 jämfört med 2023. Förvaltningen prognostiserar ett underskott om 15 mnkr efter resultatöverföring. De verksamhetsområden som det finns prognostiserade underskott inom är individ- och familjeomsorg, äldreomsorg, ekonomiskt bistånd och stöd och service med funktionsnedsättning. Detta är oroande, inte minst med anledning av att det fortsatt är flera månader kvar på året och det är svårt att sja om hösten. Utfallet avseende ekonomiskt bistånd för perioden är 2,2 %, vilket är en liten minskning jämfört med tertial 1 och under årsmålet. Utfallet i Skärholmen följer övriga Sverige, där ensamstående kvinnor är representerade i mycket högre grad än män avseende ekonomiskt bistånd. Kvinnor och HBTQI-personer är målgrupper som i större utsträckning utsätts för våld i nära relation. Här måste vi fortsatt

bedriva ett aktivt samarbete med polis, socialtjänst, SHIS och Kvinnojourer för att kartlägga, hjälpa och bistå de som är våldsutsatta, deras barn och även husdjur.

Vi kan se att personer med funktionsvariationer i större utsträckning känner sig otrygga, inte är nöjda med den insats som erbjuds och känner sig diskriminerade i olika sammanhang. Detta är något som stadsdelsförvaltningen måste kartlägga och åtgärda, då det sett likadant ut en längre tid. Personer med funktionsvariationer har ofta svårare att föra sin talan och hörs därför inte lika mycket i den offentliga debatten. Tertialen blir ett viktigt redskap för att mäta deras livskvalitet och nöjdhet i stadsdelen.

Vidare påverkas den ekonomiska prognosen även av att pensionsåldern höjts till 66 år, vilket innebär att fler kommer behöva söka bistånd ytterligare ett år. Under år 2024 ska stadsdelsförvaltningen utreda möjligheterna att utöka daglig verksamhet enligt LSS för högfunktionella deltagare. Förvaltningen vill undersöka möjligheten till en daglig verksamhet som är närmare den ordinarie arbetsmarknaden än vad de traditionella dagliga verksamheterna är, samt undersöka möjligheten till ändamålsenliga lokaler. Detta är mycket glädjande och något vi kommer följa noggrant.

JOBBS OCH ETT VÄXANDE NÄRINGSLEV

Hittills har stadsdelsförvaltningen erbjudit 499 ungdomar feriejobb och ytterligare 350 jobb planeras under hösten, vilket gör att stadsdelen uppfyller målet om 850 feriejobb. Däremot har den rödgröna majoriteten haft väldigt hög svansföring avseende feriejobben i hela staden, under mandatperioden. Vi ifrågasätter att majoriteten prioriterar Järva så mycket högre än Skärholmen, där alla 3000 sökande ungdomar fått sommarjobb (feriejobb). Samtidigt anser vi att stadsdelsförvaltningen måste jobba ännu närmare det privata näringslivet och på så vis kunna erbjuda fler feriejobb till våra ungdomar.

Under 2023 skickade förvaltningen ut en enkät till företagarna i stadsdelsområdet som en del i arbetet för att utöka samarbetet med det lokala näringslivet. Enkätens syfte var att ge förvaltningen en ökad förståelse för det lokala näringslivets behov och upplevelse av att bedriva företag i stadsdelsområdet. Resultatet av enkäten visade att näringsidkare i centrumområdena befann sig i en situation som innebar att de inte planerade att utöka sin verksamhet. Det som framför allt lyftes var trygghetsfrågan utifrån händelser i stadsdelsområdet, vilket vi beklagar. Näringslivet i Skärholmen består av flera, lokala entreprenörer, som jobbar hårt veckans alla dagar för att få sin verksamhet att gå ihop. Skärholmen ska ha ett företagsklimat i världsklass med många nya idéer för framtiden. Här har stadsdelen en viktig uppgift att bidra till Stockholms attraktivitet för talanger, genom att erbjuda såväl en trygg stadsdel, som en stimulerande uppväxtmiljö för den som väljer att bosätta sig här med sin familj. Vi vill att Skärholmen ska vara en stadsdel dit nya

företag inom olika sektorer söker sig och etablerar sig – En världsstad i miniatyr!

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/682-1 (Godkänd - R 1) Tertialrapport 2 - Skärholmens SDN 2024.
- 1728930 Bilaga 01 - Blankettset SDN24
- 1728932 Bilaga 02 - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål -drift Skärholmen SDF
- SKHLM 2024/682-4 Bilaga 03 - Skärholmens utvecklingsplan för parklekar.
- SKHLM 2024/682-5 Bilaga 04 - Utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten.
- SKHLM 2024/682-6 Bilaga 05 - Underlag till förskolerapport 2024.

§ 21
Redovisning av sommarsimskola 2024
- beslutsärende
SKHLM 2024/684

Beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som redovisning av uppdraget.

Sammanfattning av ärendet

Simskolan på öppet vatten arrangerades i Skärholmens stadsdelsområde för andra året i rad som sommaraktivitet för barn och unga i stadsdelen. Totalt deltog 306 barn varav ca 50 % var flickor och ca 50 % pojkar.

Simskolan fungerade bra och det var uppskattat och behövligt med aktiviteten i området.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som redovisning av uppdraget.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) anmäler för Moderaterna och Centerpartiet ett särskilt uttalande enligt bilaga.

Bilaga

Särskilt uttalande, Moderaterna och Centerpartiet

Bilaga, särskilt uttalande, Moderaterna och Centerpartiet
Skärholmens stadsdelsnämnd
2024-09-26

Sommarsimskola 2024
Sophia Granswed Baat m.fl. (M)
Alice Vestlin m.fl. (C)

Särskilt uttalande

Vi vill tacka stadsdelsförvaltningen för redovisningen av sommarsimskolan 2024. Det är glädjande att sommarsimskolan arrangerades för andra året i rad som sommaraktivitet för barn och unga i stadsdelen. Under våren 2023 mottog Skärholmens stadsdelsförvaltning en skrivelse från Moderaterna om att snabbutreda och införa sommarsimskola för barn och unga i stadsdelen. Efter önskemål från stadsdelsnämnden fortlöpte arbetet för att upphandla en aktör som erbjöd gratis simskola, denna gång på Mälarhöjdsbadet under två veckor. Efter utvärderingen av sommarsimskolan hösten 2023, beslutades att sommarsimskolan skulle finnas med som en aktivitet i verksamhetsplanen för 2024, vilket både vi och skärholmsborna är väldigt glada över. Årets sommarsimskola nådde hela 306 barn, hälften pojkar och hälften flickor på Sättrastrandsbadet. Många barn som deltog var syskon och 70 procent av deltagarna bodde inom Skärholmens stadsdelsområde. Resultatet av utvärderingen visar att simskolan fungerade bra, simlärarna var omtyckta och det var uppskattat och behövligt med denna typ av aktivitet i området. Vi är väldigt glada över att läsa om resultatet av utvärderingen. Bortfallet på cirka 50 barn på grund av vädret eller annan anledning, är förhållandevis stor. När simskolan är helt gratis för deltagarna, är det lättare att inte dyka upp. Därför bör man fundera kring hur vi kan säkerställa att alla platser nyttjas i så stor omfattning som möjligt. En idé kan vara en avbokningsavgift, som faktureras om man avbokar sin plats närmare än 24 timmar innan avsatt tid. Vi hoppas att sommarsimskolan återkommer i verksamhetsplanen för 2025 och på sikt även blir en permanent sommaraktivitet.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/684-1 (Godkänd - R 1) Redovisning av simskola 2024.

§ 22**Motion om att möjliggöra karriärtjänster inom förskolan**

- svar på remiss

SKHLM 2024/455

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Moderaterna om att möjliggöra karriärtjänster inom förskolan till stadsledningskontoret, förskoleförvaltningen och tre stadsdelsnämnder. Förvaltningen anser att förslaget behöver utredas innan en utformning kan ske. Skolverkets förslag till ett nationellt professionsprogram kan vara ett sätt att stärka förskolläraernas profession.

Förslag till beslut

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) anmäler för Moderaterna ett förslag till beslut enligt bilaga.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut. Ordförande Stephan Guiance (S) hör att det finns två förslag till beslut: förvaltningens och Moderaternas. Han ställer dessa mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Elisabeth Johnson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Mikael Sundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Bilaga

Förslag till beslut, Moderaterna.

Bilaga, förslag till beslut, Moderaterna
Skärholmens stadsdelsnämnd
26 september 2024

Motion om att möjliggöra karriärtjänster inom förskolan av Andréa Hedin och Sophia Granswed Baat (båda M)

Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. att tillstyrka motionen i sin helhet.
2. att därutöver anföra

Det är välkommet att förskolan med åren har professionaliserats, dels genom en egen läroplan och den genom satsningar på professionen. Förskolans roll i att förbereda barn inför grundskolan är viktig och ger barn bättre förutsättningar för ett livslångt lärande. Därför är det viktigt att fortsätta professionaliseringen och utvecklingen av förskolan som skolform. Kvalitén i förskolan står och faller med personalen och det är positivt att remissinstanserna delar motionens ambitioner om att stärka Stockholm som arbetsgivare och i förlängningen stärka kvalitén i våra förskolor. Med stöd i det nationella professionsprogrammet, och lärdomar från tidigare versioner av karriärtjänster i andra skolformer, bör Stockholm gå vidare med en struktur för hur karriärtjänster kan se ut i Stockholm. Det finns flera andra kommuner, exempelvis Österåker och Nacka, som prövat införandet av karriärtjänster i förskolan vilket också kan bidra med kunskap och erfarenhet inför ett implementerande i Stockholm.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/455-2 (Godkänd - R 1) Motion om att möjliggöra karriärtjänster inom förskolan.
- SKHLM 2024/455-3 Bilaga 1.
- SKHLM 2024/455-4 Bilaga 2.

§ 23**Reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden
gällande ensamkommande barn och unga**

- svar på remiss, omedelbar justering

SKHLM 2024/566

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Sammanfattning av ärendet

Den 13 juni 2024 inkom en remiss från kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen meddelar att yttrandet ska vara dem tillhanda senast den 15 oktober 2024. Förvaltningen ombeds att yttra sig kring reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga.

Socialförvaltningen har reviderat riktlinjerna i samarbete med stadsledningskontorets social- och skoljuridiska enhet vid juridiska avdelningen. Nuvarande riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och ungdomar är från 2012. Behov av revidering finns för att de ska överensstämma med aktuellt regelverk. En ny socialtjänstlag förväntas träda i kraft i juli 2025. Socialförvaltningen har beaktat detta och bedömer inte att en eventuell ny socialtjänstlag kommer påverka

handläggningsprocessen

gällande målgruppen. I revideringen har det även gjorts en översyn av om något saknas eller behöver förtydligas i riktlinjerna. Disposition har ändrats, texter har uppdaterats och nya avsnitt har lagts till för att göra dokumentet mer användarvänligt. Förvaltningen ser att revidering av riktlinjerna är angelägen då nuvarande riktlinjer inte hänvisar till senaste regelverk och vägledningar. De reviderade riktlinjerna har en ny struktur och innehåller nya avsnitt, bland annat ett nytt avsnitt avseende ensamkommande barn och unga med funktionsnedsättning, vilket förvaltningen ser som positivt. Den nya strukturen är enkel att navigera i och hänvisningarna tydligare och mer lättillgängliga.

Förslag till beslut

Ledamoten Alice Vestlin (C) anmäler för Centerpartiet ett förslag till beslut enligt bilaga.

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) anmäler att Moderaterna ansluter till Centerpartiets förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Kim Höglund anmäler att Liberalerna ansluter till Centerpartiets förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut. Ordförande Stephan Guiance (S) hör att det finns två förslag till beslut: förvaltningens samt Centerpartiet, Moderaterna och Liberalernas. Han ställer dessa mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Alice Vestlin (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Mikael Sundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Kim Höglund (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Bilaga

Förslag till beslut, Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna.

Bilaga, förslag till beslut, Centerpartiet, Moderaterna och
Liberalerna
2024-09-26

Reviderande riktlinjer för handläggning av ärenden gällande
ensamkommande barn och unga

Alice Vestlin (C)
Sophia Granswed Baat m.fl. (M)
Kim Höglund (L)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Att riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga kompletteras med vad som anförs nedan
3. Att därutöver anföra följande

Vi välkomnar de reviderade riktlinjerna som bättre svarar upp mot nuvarande lagar och rekommendationer i syfte att säkerställa en rättssäker och rättvis handläggning över hela staden. Samtidigt saknar vi tydlighet kring vikten av att snabbt möjliggöra för den unge att lära sig det svenska språket, en ovärderlig nyckel för att integreras i samhället.

Det finns idag en stor grupp elever som har mycket låga kunskaper i svenska språket och som får svårt att hänga med i skolarbetet. När ensamkommande barn och unga kommer till staden bör det skyndsamt göras en bedömning gällande individens språkkunskaper och därefter sättas in den språkträning som behövs för att personen ska ha en ärlig chans att klara av skolan. Modersmålet är en fortsatt viktig resurs i arbetet med elevers språk- och kunskapsutveckling där utvecklingen ska ske i samverkan med övriga ämnen.

Handlingar i ärendet

- 1728242 (Godkänd - R 1) Svar på remiss
- SKHLM 2024/566-1.2 Bilaga - Riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga

§ 24
Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna
- svar på remiss, omedelbar justering
SKHLM 2024/595

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna ska ge vägledning för stadens samtliga nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna. Programmets mål är: Stockholms stad är en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism. Stockholms stad har haft flera olika program för att säkerställa de mänskliga rättigheterna. Nu tar staden nästa steg och samlar arbetet i ett och samma program.

Förvaltningen ser positivt på att programmet håller ihop stadens arbete med mänskliga rättigheter, jämfört med tidigare då staden hade flera olika program.

Förvaltningens bedömning är att det kommer behövas mer stöd från stadsledningskontoret för att kunna arbeta med mänskliga rättigheter på ett systematiskt och sammanhållet sätt. Detta behöver vara i form av både utbildningsinsatser och de handlingsplaner som nämns i programmet.

Förslag till beslut

Ledamoten Alice Vestlin (C) anmäler för Centerpartiet ett förslag till beslut enligt bilaga 1.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut. Ordförande Stephan Guiance (S) hör att det finns två förslag till beslut: förvaltningens och Centerpartiets. Han ställer dessa mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) anmäler för Moderaterna ett särskilt uttalande enligt bilaga 2.

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler att Sverigedemokraterna ansluter till Moderaternas särskilda uttalande.

Reservation

Ledamoten Alice Vestlin (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Bilaga 1

Förslag till beslut, Centerpartiet.

Bilaga 2

Särskilt uttalande, Moderaterna och Sverigedemokraterna.

Bilaga 1, förslag till beslut, Centerpartiet
2024-09-23

Remiss av Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna

Alice Vestlin (C)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Att Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna kompletteras med vad som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra följande

Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. För Centerpartiet är rätten till självbestämmande central; alla stockholmare ska ha rätt att bestämma över sitt eget liv och sin egen framtid, fria från kränkningar, diskriminering och rasism.

Vi välkomnar initiativet med ett sammanhållet program för de mänskliga rättigheterna i Stockholm. Däremot ser Centerpartiet att programmet saknar de tydliga ansvarsstrukturer som är nödvändiga för att säkerställa effektiv implementering och uppföljning. Som förvaltningen påpekar behövs en central planering av utbildningsinsatserna samt stöd från stadsledningskontoret för att säkerställa en jämn kvalitet i hela staden.

Centerpartiet ser bostäder som en central mänsklig rättighet. Programmet för mänskliga rättigheter nämner bostad som en grundläggande rättighet men saknar helt resonemang, åtgärder eller strategier riktade mot att förbättra den dysfunktionella bostadssituationen i Stockholm. Denna brist är allvarlig och undergräver programmets trovärdighet.

Stockholms bostadsmarknad i sin nuvarande form gynnar de som redan är etablerade på den, och stänger samtidigt effektivt ute många från att ta sig in. De som står långt fram i bostadskön har oftast redan en tryggad boendesituation. Samtidigt bor många unga vuxna fortfarande hemma, ensamstående föräldrar med barn tvingas flytta runt på osäkra andra- och tredjehandskontrakt och personer med samhällsbärande yrken inte kan ta emot jobb i Stockholm.

Centerpartiet har därför föreslagit att alla bostäder i allmännyttan ska fördelas efter behov, inte efter antal år i bostadskön. Vi måste även tillgängliggöra socialt hållbara bostäder för hushåll med begränsade ekonomiska resurser. Har man inte en trygg boendesituation blir det ytterst svårt att tillgodogöra sig övriga mänskliga rättigheter som utbildning, arbete, hälsa, privatliv, vila och fritid.

Ett program för de mänskliga rättigheterna som inte gör minsta ansats till att skapa en tryggare och mer rättvis boendesituation är i

grunden bristfälligt och behöver omvärderas för att uppfylla sitt syfte. Centerpartiet i Stockholm är redo att leda denna förändring för att säkerställa att alla stockholmare kan leva ett fritt, värdigt och tryggt liv.

Bilaga 2, särskilt uttalande, Moderaterna och Sverigedemokraterna
Skärholmens stadsdelsnämnd
26 september 2024

Remiss av Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna
Sophia Granswed Baat m.fl. (M)
Tapani Juntunen m.fl. (SD)

Särskilt uttalande

Stockholm ska vara en stad där man kan leva i trygghet och frihet. Vi välkomnar därför att staden får ett mer samlat program för att säkerställa den visionen om allas människors lika värde och grundläggande rättigheter. Arbetet med att förverkliga dessa rättigheter får dock inte innebära att vissa grupper i samhället faller mellan stolarna. Vi ser en växande antisemitism i världen, Sverige och Stockholm vilket måste tas på allvar. Det judiska fotavtrycket har bidragit till det Stockholm vi känner i dag men judiska föräldrar vittnar om rädsla för att deras barn ska bli måltavlor för hot och våld idag. Rädslan har lett fram till att få unga judar i dag vågar bära judiska symboler. Den oron har politiken ett ansvar för att ta på allvar. Det har konstaterats i statliga utredningar att den judiska minoriteten i Sverige i minst utsträckning får sina rättigheter tillgodosedda av kommuner och regioner, det är allvarlig kritik. När Stockholm nu får ett samlat program för de mänskliga rättigheterna som ska gälla för samtliga nämnder och bolagsstyrelser är det av största vikt att den judiska minoritetens verklighet i Stockholm inte åsidosätts.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/595-2 (Godkänd - R 1) SKHLM 2024/595 Tjänsteutlåtande
- SKHLM 2024/595-1.2 Bilaga 1 - Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna

§ 25**Stockholms stads program för stöd till anhöriga**

- svar på remiss, omedelbar justering

SKHLM 2024/602

Beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens skrivelse som svar på remiss om Stockholms stads program för stöd till anhöriga.
2. Omedelbar justering.

Sammanfattning av ärendet

Skärholmens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av Stockholms stads program för stöd till anhöriga. Under året har programmet reviderats och förslag till nytt program för socialtjänstens verksamheter har tagits fram. Nytt program föreslås gälla från år 2025 och tills kommunfullmäktige beslutar om annat.

I förslag till nytt program har synpunkter och underlag inhämtats från utvärdering av tidigare program, nationell anhörigstrategi, intresseorganisationer, chefer och medarbetare i Stockholms stads socialtjänst, Region Stockholm samt anhöriga. Inför revideringen har hänsyn tagits till pågående omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst utifrån förslag till ny socialtjänstlag samt omställningen till god och nära vård och omsorg. Det genom att lyfta fram betydelsen av tidiga och förebyggande insatser samt vikten av att utgå från den enskildes behov och situation i mötet med den anhörige.

Förvaltningen ställer sig positiv till att stadens program för anhöriga har utvärderats och till att underlag inhämtats från många aktörer. Stöd till såväl närstående som anhöriga är även viktigt utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Förvaltningen ser att de föreslagna revideringarna av programmet innebär en bra grund för att arbeta kvalitativt med anhörigstöd i stadsdelen och i hela staden och ställer sig därför positiv till det föreslagna nya programmet för stöd till anhöriga.

Förslag till beslut

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) anmäler för Moderaterna ett förslag till beslut enligt bilaga 1.

Ledamoten Alice Vestlin (C) anmäler för Centerpartiet ett förslag till beslut enligt bilaga 2.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut. Ordförande Stephan Guiance (S) hör att det finns tre förslag

till beslut: förvaltningens, Centerpartiets och Moderaternas. Han ställer dessa mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Mikael Sundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Tjänstgörande ersättaren Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Ledamoten Alice Vestlin (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Bilaga 1

Förslag till beslut, Moderaterna.

Bilaga 2

Förslag till beslut, Centerpartiet.

Bilaga 1, förslag till beslut, Moderaterna

Skärholmens stadsdelsnämnd
26 september 2024

Remiss av Stockholms stads program för stöd till anhöriga
Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förslaget till beslut.
2. Att utreda och implementera en central, oberoende kanal för anhöriga att framföra synpunkter och klagomål.
3. Att därutöver anföra följande

Stockholms stads program för stöd till anhöriga har reviderats och förslag på nytt program har tagits fram. Nya anhöriggrupper har definierats såsom barn t.ex. vilket är bra, då dessa bör hanteras efter sina behov. Det framkommer att det finns fortsatta utmaningar med likvärdigheten i stadsdelsförvaltningarna. Samverkan är en framgångsfaktor.

Moderaterna har efterfrågat en central oberoende instans för anhöriga för att kunna få hjälp vid klagomål och för att stödja och lämna synpunkter. Detta då det är svårt för anhöriga att veta var man ska vända sig. Detta rimmar väl med vad Sweco skriver i sin utvärdering. Anhörigstödet har utvecklats men programmet saknar en sammanhållen strategi för uppföljning och utvärdering. Detta kan bidra till mer effektivare och likvärdiga stödinsatser i hela staden samt en kunskapsbank med förbättringsområden.

Bilaga 2, förslag till beslut, Centerpartiet
2024-09-26

Stockholms stads program för stöd till anhöriga
Alice Vestlin (C)

Förslag till beslut

1. Att delvis bifalla förvaltningens tjänsteutlåtande
2. Att Stockholms stads program för stöd till anhöriga kompletteras med vad som anförs nedan
3. Att därutöver anföra följande

Centerpartiet välkomnar revideringen av Stockholms stads program för stöd till anhöriga, ett viktigt program som vi tillsammans med våra allianskollegor tog fram under föregående mandatperiod. Nästan var femte person i vuxen ålder – oftast en kvinna – vårdar, hjälper eller stödjer en närstående med hälsoproblem eller funktionsnedsättningar. Dessa vårdare är hjältar som ofta arbetar i det tysta, helt utan att få den uppskattning och det stöd de förtjänar. Att balansera ansvaret att vårda en anhörig med andra åtaganden såsom arbete, familj och personliga behov kan fånga vara en nästintill omöjlig uppgift. Som anhörig ställs man inför fysiska, psykiska och ekonomiska påfrestningar som kan ha en negativ inverkan på den egna hälsan och välbefinnandet.

Vi vill särskilt betona att det basutbud som föreslås i programmet är just ett basalt utbud som varje stadsdelsnämnd skall erbjuda. Det finns ingenting som hindrar från att erbjuda mer stöd därutöver, samtidigt som det är av stor vikt att säkerställa jämlikhet över hela staden. Centerpartiet välkomnar lokalt engagemang i frågan om anhörigstöd men vill särskilt trycka på vikten av att goda exempel sprids över stadsdelsgränserna och kommer till gagn för fler. Det mesta talar för att äldreomsorgen, av demografiska skäl, kommer att bli hårt ansträngd framöver. Detta kommer i sin tur sätta extra press på anhöriga. Samtidigt vet vi att anhöriga till funktionsnedsatta redan idag tar ett särskilt stort ansvar. Det är därför av stor vikt att särskilt tydliggöra att anhöriga utgör en frivillig insats och att staden bör ha en generös hållning för avlastning och stöd till anhöriga.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/602-2 (Godkänd - R 2) Svar på remiss av Stockholms stads program för stöd till anhöriga.
- SKHLM 2024/602-1.2 Bilaga 1 - Förslag till program för stöd till anhöriga
- SKHLM 2024/602-1.3 Bilaga 2 - Stockholms stads program för stöd till anhöriga

- SKHLM 2024/602-1.4 Bilaga 3 - Rapport Utvärdering av Stockholm stads anhörigprogram 2021-2024

§ 26
Internremiss: Äldrevänlig natur
- anmälningsärende
SKHLM 2024/513

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/513-4 Försättsblad. Internremiss Äldrevänlig natur.
- SKHLM 2024/513-5 Remissvar. Internremiss Äldrevänlig natur.
- SKHLM 2024/513-2 Remissunderlag.

§ 27

Vidaredelegation av beslutanderätt: ramavtal avseende inventering av invasiva växtarter (möjligtvis även omfatta inventering av vattenlevande arter)

- anmälningsärende

SKHLM 2024/612

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/612-4 Vidaredelegation- inventering av invasiva växtarter.

§ 28

Vidaredelegation av beslutanderätt: upphandling av utbildning gällande delegering

- anmälningsärende

SKHLM 2024/610

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/610-5 Vidaredelegation - av utbildning av delegering.

§ 29
**Beslut om rätt att få ta del av uppgifter för
forskningsändamål**
- anmälningsärende
SKHLM 2024/620

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/620-3 (Godkänd - R 1) Beslut om rätt att få ta del av uppgifter för forskningsändamål.

§ 30

Anmälan om informationssäkerhetssamordnare (ISAM)

- anmälningsärende

SKHLM 2024/694

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/694-1 Anmälan av informationssäkerhetssamordnare.

§ 31
Protokoll - gruppleadmöte augusti
SKHLM 2024/2

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/2-13 Protokoll 2024-08-29.

§ 32
Protokoll - förvaltningsgruppen september
- anmälningsärende
Publiceras v 38.
SKHLM 2024/4

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

§ 33

Protokoll - Skärholmens pensionärsråd

- anmälningsärende

Publiceras v. 38.

SKHLM 2024/6

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

§ 34
Balanslista SDN 9/2024-09-26
SKHLM 2024/1

Beslut

Anmälan godkänns och läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att anmälan godkänns och läggs till handlingarna och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/1-18 Balanslista uppdrag - SDN 9/2024-09-26.

§ 35

Skrivelse om barnfamiljer på vandrarhem

- skrivelse från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna

Beslut

Skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Ledamoten Alice Vestlin (C) anmäler för Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet en skrivelse med förslag till beslut att skicka den till förvaltningen för beredning.

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler att Sverigedemokraterna ansluter till skrivelsen.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning och hör bifall därtill.

Bilaga

Skrivelse, Liberalerna, Centerpartiet, Moderaterna och Sverigedemokraterna.

Bilaga, skrivelse, Liberalerna, Centerpartiet, Moderaterna och Sverigedemokraterna

Skärholmens stadsdelsnämnd 2024-09-26
Skrivelse

Alice Vestlin (C)
Sophia Granswed Baat m.fl. (M)
Kim Höglund (L)
Tapani Juntunen m.fl. (SD)

Skrivelse om barnfamiljer på vandrarhem

SHIS Bostäder är Stockholms stads bostadssociala resurs. Verksamheten är unik för Stockholm och någonting att vara stolt över. SHIS är mer än bara tak över huvudet och genom att erbjuda samtliga hyresgäster boskola och bostadsvägledning hjälper SHIS individer att utvecklas med målet att ta sig vidare till den reguljära bostadsmarknaden. Men vad händer när de beviljade besluten löper ut och personer fortfarande står utanför den vanliga bostadsmarknaden? Vi har fått indikationer på att vissa stadsdelar flyttar barnfamiljer från SHIS till vandrarhem. Detta när den maximala boendetiden på fem år passerat, trots möjlighet att förlänga boendetiden på SHIS med ett så kallat avtalat boende.

Socialstyrelsen har tidigare riktat stark kritik mot kommuner som placerat barnfamiljer på hotell och vandrarhem. Tillfälliga boenden som snart blev permanenta. I ett vandrarhemsrum blir det svårt för en barnfamilj att leva ett normalt familjeliv. Familjerna saknar ofta egna toaletter, våtutrymmen och kök. Trångboddheten i ett vandrarhemsrum innebär en brist på avskildhet, riskerar att öka konflikter inom familjen och hämmar stimulans och interaktion som kan påverka barns psykiska och fysiska välmående och utveckling. Det går heller inte att komma ifrån att på hotellhem och vandrarhem bor inte sällan vuxna med missbruksproblematik eller psykiska problem vilket såklart kan upplevas som skrämmande och otryggt. Barn som tvingas flytta runt mellan tillfälliga boendelösningar och inte ha någonstans att kalla för ”hemma” riskerar att fara illa av detta. En rapport från Rädda barnen ”En plats att kalla hemma” understryker att barns tillit och tilltro till vuxenvärlden riskerar att utarmas, vilket kan få långtgående negativa konsekvenser för barns livschanser. Enligt barnkonventionen har alla barn rätt till en levnadsstandard som är tillräckligt bra för att tillgodose deras fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling – framför allt i relation till mat, kläder och bostad.

Med anledning av ovanstående vill vi fråga:

Hur många barnfamiljer tillhörande Skärholmens stadsdel har de senaste två åren blivit placerade på vandrarhem eller liknande temporära boenden, när deras beviljade boende hos SHIS löpt ut?

§ 36

Om stadsdelens placering av minderåriga på HVB-hem - skrivelse från Sverigedemokraterna

Beslut

Skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning..

Förslag till beslut

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler för Sverigedemokraterna en skrivelse med förslag till beslut att skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att skrivelsen skickas till förvaltningen för beredning och hör bifall därtill.

Bilaga

Skrivelse, Sverigedemokraterna.

Bilaga, skrivelse, Sverigedemokraterna
Skärholmens Stadsdelsnämnd
2024-09-26
Skrivelse

Om kriminella nätverk som kopplas till HVB-hem och familjehem Socialtjänstens verksamhet är en omfattande verksamhet hos förvaltningen och tenderar att vara ständigt ansträngd avseende arbetsmiljö och komplexa ärenden att hantera. Det är för närvarande en svår tid i samhället sett till förekomsten av gängkriminalitet där skjutningar och sprängningar blivit vardag för många invånare. Ett annat problem som varit känt sedan länge är att minderåriga barn rekryteras in gängkriminalitet och blir föremål för utredning hos socialtjänsten. Vid kontakt och pågående utredning hos socialtjänsten kan den minderåriga bli placerad vid HVB-hem och familjehem. Placeringen av den minderåriga är något som socialtjänsten har det övergripande ansvaret för.

Den 24 augusti i år framkom det i Dagens Nyheter att kriminella och släktbaserade kriminella nätverk bedriver flera HVB-hem. I artikeln hänvisar polisen till en enskild rapport om detta och uttalar sig följande: ” Vi placerar barnen i en miljö som gör att det sannolikt kommer ut i sämre skick efter tiden på HVB”.

Sverigedemokraterna anser att detta är en utveckling som är djupt olycklig för såväl den minderåriga och samhället i stort när kommuner och stadsdelsnämnder placerar barn inom verksamheter som kopplas till kriminella nätverk.

Det har uppdagats att flera HVB-hem i Sverige drivs av kriminella nätverk, inklusive släktbaserade gäng. En nyligen offentliggjord polisrapport visade att minst 18 bolag som driver HVB-hem på 28 platser har kopplingar till organiserad brottslighet. I vissa fall har dessa hem använts som lager för vapen och narkotika, vilket gör att barn som placeras där riskerar att hamna i en ännu farligare miljö än tidigare. Vissa av dessa hem har anställda med direkta kopplingar till kriminella gäng, och det finns också misstankar om att dessa miljöer används för att rekrytera barn till kriminell verksamhet. Socialförvaltningen utvecklar socialtjänsten och funktionshinderomsorgen genom att samordna, vägleda och följa upp socialtjänsten i Stockholms stad. En väsentlig del av arbetet sker i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna.

Socialförvaltningen har ett omfattande ansvar när det gäller att placera barn i trygga och lämpliga miljöer, inklusive på HVB-hem. Om ett barn placeras på ett HVB-hem som är kopplat till ett kriminellt nätverk, kan socialförvaltningen anses ha brustit i sitt ansvar på flera sätt. Socialförvaltningen har bland annat en lagstadgad plikt att säkerställa att de barn som de placerar får en trygg och säker miljö. De ska även säkerställa att HVB-hem följer de föreskrifter som Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) har satt

upp. Socialförvaltningen har också en skyldighet att agera snabbt om det finns misstankar om att ett HVB-hem inte är säkert. Sammanfattningsvis har socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningen ett stort ansvar för att skydda barn från skadliga miljöer. Om ett HVB-hem har kriminella kopplingar, och socialförvaltningen misslyckas med att upptäcka eller agera på detta, kan de hållas ansvariga för att inte ha uppfyllt sin omsorgsplikt?.

Vi vill därför fråga stadsdelsförvaltningen följande:

1. Hur ser ansvarsfördelningen ut mellan socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningen när en placering allvarligt brister i relation till omsorgsplikten, tillsyn och kontroll samt anmälningsplikt och åtgärder vid misstankar?
2. Har förvaltningen fått några indikationer på att placerade ungdomar från vår stadsdel hamnat på hem där verksamheten visat på en koppling till kriminella nätverk?
3. Genomför förvaltningen någon rutinmässig kontroll när det gäller att utesluta att verksamheten på det aktuella HVB-hemmet bedrivs med koppling till kriminella nätverk innan placering sker, och hur ser den i sådana fall ut?
4. Vilka rutiner aktiveras om ett kriminellt nätverk misstänks kopplas till verksamheten på ett HVB-hem eller familjehem för placering av minderårig från stadsdelen?
5. Hur kan det uppstå en situation där Stockholms stad genom sina stadsdelsförvaltningar och andra kommuner kan felplacera minderåriga i verksamheter som kopplas till kriminella nätverk?
6. Samverkar stadsdelsförvaltningen med inspektionen för vård och omsorg (Ivo) som fått i uppdrag att skärpa tillsynen över HVB-verksamheter för att motverka dessa brottsliga aktörer?

Tapani Juntunen (SD)

Roland Johansson (SD)

§ 37**Protest - Nämnden fungerar inte enligt det kollektiva uppdraget**

- skrivelse från Sverigedemokraterna

Beslut

Skrivelsen avslås.

Förslag till beslut

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) anmäler för Sverigedemokraterna en skrivelse med förslag till beslut att stadsdelsnämnden beslutar att uppdra åt den sittande majoriteten att omgående revidera sina rutiner gällande nämndsammanträden i enlighet med denna skrivelse.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar att skrivelsen avslås och hör bifall därtill.

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) begär votering, dock ej sluten. Inför voteringen anmäler vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) för Moderaterna, ledamoten Alice Vestlin (C) för Centerpartiet samt tjänstgörande ersättaren Kim Höglund (L) för Liberalerna att dessa partier avstår från att delta i voteringen.

Voteringen genomförs med acklamation. Voteringen uppställs enligt följande: Först svarar de som är för Sverigedemokraternas förslag till beslut ja. Därefter svarar de som är för att avslå skrivelsen ja. Nämndsekreterare Maria Nilsson hör en röst för att bifalla Sverigedemokraternas förslag till beslut. Nämndsekreterare Maria Nilsson hör sju röster för att avslå skrivelsen.

Bilaga

Skrivelse, Sverigedemokraterna.

Bilaga, skrivelse, Sverigedemokraterna
Skärholmens Stadsdelsnämnd
2024-09-26
Skrivelse

Protest – Nämnden fungerar inte längre utifrån nämndens kollektiva ansvar

Då vi hindras från nämndordförande att lämna in skrivelser som berör förvaltningens direkta ansvarområden måste vi protestera och konstatera att nämnden inte längre fungerar och vi kan inte längre vara delansvariga för förvaltningens och nämndens kollektiva ansvar.

Vi har blivit uppmanade av den sittande majoriteten att lämna in frågor direkt till förvaltningen utan att passera nämnden. Det har varit frågor av en karaktär som kräver utredning och analys. Sådana frågor ska just lämnas in skriftligen till nämnden. Detta för att säkra upp förvaltningens integritet mellan nämnddagarna, och för att säkerställa att inte enskilda ledamöter agerar egenmäktigt. Utan nämnden ska agera kollektivt enligt det kollektiva förtroendeuppdrag det innehar. Vi kommer därför inte att lyssna på uppmaningar om en annan praxis. Det är också angeläget ur en demokratisk synpunkt att skrivelser som kräver utredning blir registrerade i offentliga dokument.

Det politiska ledarskap vi söker, och representerar, är ett ledarskap som istället har som målsättning att borgen för förvaltningens integritet mellan nämndtillfällena - och istället uppmuntra samtliga ledamöter, inklusive ersättare, oavsett partifärg att aktivt delta i nämndens arbete när det är dags för föraviserade tillfällen för nämnd. Vi ser hellre att nämnden efter varje val har nämndspecifika utbildningstillfällen i syfte att stärka nämndledamöternas förmåga att skriva relevanta skrivelser utifrån förvaltningens tämligen omfattande ansvarsområden, och det stora geografiska område som utgör Skärholmen.

Vi är övertygade efter många års inblick i hur nämnden fungerar, att denna enligt oss felaktiga hantering av skrivelser har skadat och försvagat nämnden som funktion. Vi är övertygade om att ett positivt och uppmuntrande ledarskap gällande ledamöternas aktivitet skulle stärka nämnden och att denna demokratisering skulle gagna medborgarna i Skärholmen.

Sammanfattningsvis saknar vi förtroende för den sittande majoritetens förmåga att leda nämndens arbete på ett sådant sätt att det kommer gagna medborgarna. Skärholmen är ett område som i ojämlikhetens tecken har en lägre nivå av demokratisering, med lägre valdeltagande. I ljuset av detta är det extra besvärande att det skett ett sådant demokratiskt förfall i Skärholmens stadsdelsnämnd.

Förslag till beslut:

Att stadsdelsnämnden beslutar att uppdra åt den sittande majoriteten att omgående revidera sina rutiner gällande nämndsammanträden i enlighet med denna skrivelse.

Tapani Juntunen (SD)
Roland Johansson (SD)

Då inga övriga frågor kvarstod avslutade ordförande Stephan Guiance (S) sammanträdet kl 19.40.